

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Rheoliadau Bwyd a Ffermio (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019

DYDDIAD 19 Chwefror 2019

GAN Rebecca Evans AC, Y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Rheoliadau Bwyd a Ffermio (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019 ("Rheoliadau 2019")

Y gyfraith sy'n cael ei diwygio

Deddfwriaeth Ddomestig

- Rheoliadau Organeddau a Addaswyd yn Enetig (Diwygio) (Lloegr) (Ymadael â'r UE) 2019;
- Rheoliadau Organeddau a Addaswyd yn Enetig (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019;
- Rheoliadau Organeddau a Addaswyd yn Enetig (Diwygio) (Gogledd Iwerddon) (Ymadael â'r UE) 2019;
- Rheoliadau Organeddau a Addaswyd yn Enetig (Eu Gollwng yn Fwriadol) 2002;
- Rheoliadau'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (Taliadau Uniongyrchol i Ffermwyr) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019;
- Rheoliadau'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (Rheolau ar gyfer Taliadau Uniongyrchol) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019.

Deddfwriaeth yr UE

- Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 2870/2000 sy'n pennu dulliau cyfeirio'r Gymuned ar gyfer dadansoddi diodydd gwirodydd;
- Rheoliad (EC) Rhif 110/2008 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar ddiffinio, disgrifio, cyflwyno, labelu a gwarchod dynodiadau daearyddol ar ddiodydd gwirodydd;
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 606/2009 sy'n pennu rheolau manwl penodol ar gyfer gweithredu Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 479/2008 ar gategoriâu o gynhyrchion gwinwydd, arferion gwinyddiaeth a'r cyfyngiadau cymwys;
- Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 936/2009 sy'n cymhwyso'r cytundebau rhwng yr Undeb Ewropeaidd a thrydydd gwledydd ar gyd-gydnabod diodydd gwirodydd penodol;
- Rheoliad Gweithredu gan y Comisiwn (EU) Rhif 716/2013 sy'n pennu rheolau ar gyfer cymhwyso Rheoliad (EC) Rhif 110/2008 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar ddiffinio, disgrifio, cyflwyno, labelu a gwarchod dynodiadau daearyddol ar ddiodydd gwirodydd;
- Rheoliad Dirprwyedig gan y Comisiwn (EU) Rhif 2019/33 sy'n ategu Rheoliad (EU) Rhif 1308/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor mewn perthynas â cheisiadau i ddynodiadau

tarddiad, dynodiadau daearyddol a themau traddodiadol yn y sector gwin gael eu gwarchod, mewn perthynas â'r weithdrefn wrthwynebu, cyfyngiadau ar eu defnyddio, newid manylebau cynnyrch, diddymu gwarchodaeth, a labelu a chyflwyno;

- Rheoliad Gweithredu gan y Comisiwn (EU) 2019/34 sy'n pennu rheolau ar gyfer cymhwyso Rheoliad (EU) rhif 1308/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor mewn perthynas â cheisiadau i ddynodiadau tarddiad, dynodiadau daearyddol a themau traddodiadol yn y sector gwin gael eu gwarchod, mewn perthynas â'r weithdrefn wrthwynebu, newid manylebau cynnyrch, y gofrestr o enwau gwarchodedig, diddymu gwarchodaeth a defnyddio symbolau, ac ar gyfer cymhwyso Rheoliad (EU) rhif 1306/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor mewn perthynas â system briodol o wiriadau.

Unrhyw effaith y gall yr OS ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Mae'r offeryn hwn yn trosglwyddo swyddogaethau i'r Ysgrifennydd Gwladol. Mae swyddogaethau a drosglwyddir i'r Ysgrifennydd Gwladol yn gyfystyr â swyddogaethau un o Weinidogion y Goron at ddibenion Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Pe bai'r Cynulliad yn cyflwyno Bil yn y dyfodol i geisio dileu neu addasu'r swyddogaethau hyn, gallai hynny olygu y bydd gofyn ymgynghori â Llywodraeth y DU.

Diben y diwygiadau

Mae Rheoliadau 2019 yn gwneud newidiadau o ran gweithredadwyedd o dan adran 8(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018, ac o dan baragraff 21 o Atodlen 7 i'r Ddeddf honno, i'r offerynnau y cyfeirir atynt uchod, er mwyn mynd i'r afael â diffygion mewn ystod eang o feysydd fel bwyd a diod, Dangosyddion Daearyddol, organeddau a addaswyd yn enetig a thaliadau uniongyrchol i ffermwyr, o ganlyniad i'r ffaith bod y DU yn ymadael â'r Undeb Ewropeaidd. Bydd y newidiadau hyn yn sicrhau y bydd deddfwriaeth yn y meysydd pwnc hyn yn parhau i weithio ar ôl i'r DU ymadael â'r UE.

Mae'r Rheoliadau a'r Memorandwm Esboniadol cysylltiedig, sy'n nodi effaith y diwygiadau, i'w gweld yma: <https://beta.parliament.uk/work-packages/3oS0aVN9>

Cydsyniad

Rhoddyd cydsyniad i Lywodraeth y DU wneud y cywiriadau hyn o ran, ac ar ran, Cymru ar faterion sy'n gysylltiedig â gwin, gwirodydd, organeddau a addaswyd yn enetig a thaliadau uniongyrchol i ffermwyr, am resymau'n ymwneud ag effeithlonrwydd, hwylustod ac oherwydd natur dechnegol y diwygiadau. Mae'r diwygiadau wedi eu hystyried yn llawn; ac nid oes unrhyw wahaniaeth o ran polisi. Diben y diwygiadau hyn yw sicrhau bod y llyfr statud yn parhau i weithio ar ôl i'r DU ymadael â'r UE. Mae hyn yn unol â'r egwyddorion ar gyfer cywiro y cytunwyd arnynt ym mis Mai gan Is-bwyllgor y Cabinet ar Bontio Ewropeaidd.

O ran dynodiadau daearyddol, rydym yn awyddus iawn i ddynodiadau daearyddol gael eu gwarchod ledled y DU (ac yn ddelfrydol, drwy'r trafodaethau ar y bartneriaeth â'r UE yn y dyfodol). Er bod Llywodraeth Cymru o'r farn bod y materion hyn yn rhai sydd wedi'u datganoli, mae Llywodraeth y DU yn credu eu bod yn faterion a gadwyd yn ôl, ac o'i safbwynt hi felly, nid ydynt yn dod o dan delerau'r Cytundeb Rhynglywodraethol. Mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn am swyddogaethau penderfynu ar y cyd o fewn yr offeryn hwn mewn cysylltiad â dynodiadau daearyddol, ond deil Llywodraeth y DU wrth ei barn bod

y materion hyn yn rhaid sydd wedi'u cadw'n ôl. Rydym yn derbyn bod Llywodraeth y DU wedi bod yn gweithredu'n ddidwyll o dan y Cytundeb Rhynglywodraethol ac ni fu'n bosibl datrys y materion hyn yn yr amser sydd ei angen i sicrhau bod gennym lyfr statud sy'n gweithio.

Fodd bynnag, yn y llythyrau a gyfnewidiwyd rhwng **Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion** Gwledig a'r Ysgrifennydd Gwladol, cafwyd sicrwydd ysgrifenedig y bydd gan yr holl Weinyddiaethau Datganoledig ran mewn gweithredu'r cynlluniau dynodi newydd. Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio i sicrhau y bydd Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth a fydd yn sylfaen i'r offeryn yn darparu ar gyfer rôl ystyrlon i Weinidogion Cymru wrth weinyddu'r cynlluniau. Mae cydsyniad wedi'i roi felly ar yr amod yr eir i'r afael â hyn maes o law, a gwnaed yn glir bod y cydsyniad wedi'i roi heb ragfarnu'n sefyllfa o ran cymhwysedd deddfwriaethol.